

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन/व्यापार प्रशासन/कानून उपसमूह, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा/राजश्व/चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट उपसमूह, आठौं तह, उपप्रबन्धक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणाली (Integrated & Unified Examination System) को आधारमा सबैको लागि निम्नानुसारका चरणमा परीक्षा लिइनेछ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	६ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
					समस्या समाधानमूलक प्रश्न	२ प्रश्न X २० अङ्क	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	६ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
					समस्या समाधानमूलक प्रश्न	२ प्रश्न X २० अङ्क	

२. द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन/व्यापार प्रशासन/कानून उपसमूह, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा/राजश्व/चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट उपसमूह, आठौं तह, उपप्रबन्धक पदको प्रथम पत्रको पाठ्यक्रम एउटै हुनेछ । तर दोस्रो पत्रको पाठ्यक्रम प्रत्येक समूहको छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ । प्रथम पत्रको परीक्षा एकीकृत र संयुक्त रूपमा हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही भाग/खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका नीति, कानून, ऐन, नियम, विनियम, निर्देशिकाहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडिसम्म संशोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८०/०१/२१

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन/व्यापार प्रशासन/कानून उपसमूह, आर्थिक प्रशासन समूह,
लेखा/राजश्व/चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट उपसमूह, आठौं तह, उपप्रबन्धक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको
पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- प्रशासन र व्यवस्थापन

खण्ड (क) - ५० अङ्क

१. सार्वजनिक व्यवस्थापन

- १.१ सार्वजनिक व्यवस्थापन : परिचय, कार्यक्षेत्र, नवीनतम अवधारणा, विद्यमान चुनौती तथा समाधानका उपाय
- १.२ प्रशासनिक विधिहरू : कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य विस्तृतीकरण, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति, व्यवस्थापकीय परीक्षण
- १.३ संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशीलता, टोलीगत कार्य र कार्य संस्कृति
- १.४ व्यवस्थापनको अवधारणा, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्त
- १.५ कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुण
- १.६ व्यवस्थापकीय सीप, शैली र संवेगात्मक बौद्धिकता (Emotional Intelligence)
- १.७ मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- १.८ निर्देशन, नियन्त्रण, अधिकार प्रत्यायोजन, निर्णय प्रक्रिया, नेतृत्व, उत्प्रेरणा र मनोबल
- १.९ व्यवस्थापनका विविध पक्षहरू : कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, ज्ञान व्यवस्थापन र गुणासो व्यवस्थापन
- १.१० वार्ता र सम्झौता
- १.११ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
- १.१२ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, विश्लेषण, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- १.१३ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- १.१४ सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सार्वजनिक सेवा वडापत्र
- १.१५ विश्वव्यापीकरण, उदारीकरण र निजीकरण
- १.१६ विमानस्थल व्यवस्थापनका अवधारणाहरू
  - १.१६.१ सार्वजनिक निजी साझेदारी (PPP)
  - १.१६.२ निजीकरण
  - १.१६.३ व्यवस्थापन करार (Management Contract)
  - १.१६.४ कर्पोरेटाइजेशन
  - १.१६.५ निर्माण, स्वामित्व, संचालन, हस्तान्तरण (BOOT)
  - १.१६.६ स्थानीय तहमा हस्तान्तरण तथा संचालन

खण्ड (ख) - ५० अङ्क

२. विकास प्रशासन र व्यवस्थापन

- २.१ विकास प्रशासन: अवधारणा, सिद्धान्त र चुनौती
- २.२ नेपालको आवधिक योजना र बजेट प्रणाली
- २.३ नेपालमा आयोजना व्यवस्थापन
- २.४ अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रणाली : विश्व बैंक (WB), अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष (IMF), एशियाली विकास बैंक (ADB), एशियाली पूर्वाधार लगानी बैंक (AIIB)
- २.५ खुला अर्थतन्त्र र व्यापार उदारीकरण
- २.६ वैदेशिक रोजगार र सेवा व्यापार

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण

प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन/व्यापार प्रशासन/कानून उपसमूह, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा/राजश्व/चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट उपसमूह, आठौं तह, उपप्रबन्धक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- २.७ अन्तर्राष्ट्रिय आवागमन र व्यापार सहजीकरण
- २.८ दिगो विकास, वातावरण र जलवायु परिवर्तन
- २.९ गरिवी निवारण : नेपालमा यसका लागि गरिएका प्रयास, उपलब्धि र चुनौती
- २.१० सार्वजनिक संस्थानको व्यवस्थापन
- २.११ नेपालमा नागरिक उड्डयनको विकास, चुनौती र समसामयिक अवस्था
- २.१२ नागरिक उड्डयनको क्षेत्रमा संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको भूमिका
- २.१३ अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन संगठन (ICAO), अन्तर्राष्ट्रिय हवाई यातायात संघ (IATA) र उड्डयनसँग सम्बन्धित अन्य क्षेत्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय संगठनहरू
- २.१४ ICAO Universal Safety Oversight Audit Program (USOAP) सम्बन्धी आधारभुत ज्ञान
- २.१५ विकासमा वैदेशिक सहयोगको भूमिका र यसको उपयोग
- २.१६ मानव विकास

३. व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकता

- ३.१ सार्वजनिक जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व
- ३.२ व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकताको अवधारणा र आयाम
- ३.३ सार्वजनिक प्रशासनमा व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकताको प्रवर्द्धनका उपाय र वर्तमान अवस्था
- ३.४ भ्रष्टाचार निवारण

प्रथम पत्रको लागि निम्नानुसार प्रश्न सोधिनेछ :

प्रथम पत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	समस्या समाधानमूलक प्रश्न
प्रशासन र व्यवस्थापन	(क)	५०	३ प्रश्न X १० अङ्क = ३०	१ प्रश्न X २० अङ्क = २०
	(ख)	५०	३ प्रश्न X १० अङ्क = ३०	१ प्रश्न X २० अङ्क = २०
जम्मा		१००	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०